

Nr. 3320 / 18.07.2024

Către,

MINISTERUL FINANTELOR

În atenția domnului Marius ZINCA - Secretar de Stat

Direcția Generală de Legislație Fiscală și Reglementări Vamale și Contabile

Domnului Iulian ARDELEANU – Director General

Având în vedere publicarea în transparență decizională a *Proiectului de Hotărâre a Guvernului privind modificarea și completarea Normelor metodologice pentru aplicarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 28/1999 privind obligația operatorilor economici de a utiliza aparate de marcat electronice fiscale, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 479/2003*, vă comunicăm următoarele observații și propuneri de îmbunătățire a acestuia:

- 1. Referitor la fundamentarea intenției de reglementare, respectiv la necesitatea imediată și la efectele modificărilor propuse în proiect pentru distribuitorii de case de marcat și pentru mediul economic.**

Având în vedere că modificările propuse prin proiectul de HG sunt determinate aproape în integralitatea lor de modificările realizate prin OUG nr. 69 din 21 iunie 2024 asupra Codului fiscal și mai ales asupra OUG nr. 28/1999 privind casele de marcat, și constatând că în fundamentarea proiectului de HG nu am identificat elemente concrete care să explice necesitatea, scopul și efectele modificărilor propuse, am încercat să găsim aceste elemente în fundamentarea OUG nr. 69/2024.

Astfel, am constatat că de fapt principalele noutăți de reglementare le reprezintă (i) înlocuirea codului de înregistrare fiscală în scopuri de TVA al beneficiarului, care se înscria pe bonul fiscal la cererea acestuia, cu codul de înregistrare fiscală propriu zis și (ii) tipărirea pe bonul fiscal a unor informații (data și ora emiterii bonului fiscal, numărul de identificare al bonului fiscal și seria fiscală a aparatului de marcat electronic) și sub formă de cod QR.

În afara unor motivări de ordin general pe care le regăsim în toate actele normative promovate în ultimul an, care se referă la reformele asumate în PNNR în domeniul fiscal, respectiv digitalizarea ANAF,

creșterea colectării veniturilor bugetare și combaterea evaziunii fiscale, am regăsit în fundamentarea OUG 69/2024 și explicația necesității implementării obligației de a se tipări câteva informații și sub forma de cod QR pe bonul fiscal care se înmânează cumpărătorului – cu acest cod QR cumpărătorul să poată verifica, accesând aplicații informatice pe care probabil i le va pune la dispoziție Ministerul Finanțelor, dacă bonul fiscal pe care la primit a fost emis de o casă de marcat fiscalizată și dacă, înțelegem noi, informațiile din bonul fiscal primit de cumpărător ajung și în bazele de date ale fiscului.

Aceasta reprezintă în opinia Ministerului Finanțelor o “măsură care contribuie la combaterea evaziunii fiscale, având în vedere urgența obținerii veniturilor suplimentare la bugetul de stat, în condițiile în care fenomenele de neconformare fiscală afectează negativ încasările la bugetul statului” !

În ceea ce privește cea de a doua măsură, aceea de înlocuire a codului de TVA al cumpărătorului, care se trece pe bonul fiscal al cumpărătorului, cu codul de identificare fiscală al cumpărătorului (deci identificatorul fiscal pe care îl dețin și neplătitorii de TVA, nu doar plătitorii de TVA), aceasta este de fapt generată de reglementarea prin OUG 69/2024 a emiterii decontului de TVA precompletat către fisc.

Astfel, potrivit fundamentării din preambulul OUG 69/2024, aceasta “este o informație absolut necesară pentru generarea formularelor electronice precompletate cu informații disponibile în bazele de date ale Agenției Naționale de Administrare Fiscală, lipsa acestor date fiind de natură să impiezeze asupra procesului de transformare digitală a serviciilor publice din domeniul fiscal”.

Cităm din nota de fundamentare a proiectului de HG:

„Astfel, a fost reglementează înscrierea, la cerere, pe bonul fiscal a codului de identificare fiscală al beneficiarului, așa cum acesta este definit în cuprinsul art. 82 din Legea nr. 207/2015 privind Codul de procedură fiscală, cu modificările și completările ulterioare, și, în acest context, eliminarea din cuprinsul celor două documente fiscale a codului de înregistrare în scopuri de TVA al beneficiarului.”

Din fundamentările celor două acte normative, înțelegem astfel că aceste două măsuri care urmează să fie efectiv implementate în urma adoptării proiectului de HG și a Ordinului președintelui Agenției Naționale de Administrare Fiscală nr. 146/2018 pentru descrierea profilurilor prevăzute la art. 22 pct. J lit. a) din Normele metodologice pentru aplicarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 28/1999 privind obligația operatorilor economici de a utiliza aparate de marcat electronice fiscale, au drept scop combaterea evaziunii fiscale prin două metode: (i) verificarea de către cumpărători (populație), cu ajutorul codului QR de pe bonul fiscal, a conectării casei de marcat care a emis bonul la serverul ANAF și (ii) preluarea din bonul fiscal a codului de identificare fiscală, dacă cumpărătorul a solicitat înscrierea acestuia, în baza de date ANAF, în scopul utilizării acestei informații în emiterea decontului precompletat de TVA.

Dacă în privința eficacității acestor două instrumente menite, potrivit fundamentărilor oficiale, să

contribuie semnificativ la reducerea evaziunii fiscale și la creșterea colectării de venituri suplimentare la buget, ne exprimăm cel puțin serioase rezerve, apreciem însă că era absolut obligatoriu ca în aceste fundamentări să se prezinte și costurile de implementare pe care va trebui să le suporte evident mediul economic din România, într-o primă etapă, iar ulterior cetățenii.

Ne referim la costurile de autorizare de către ICI a modificărilor de firmware pentru toate modelele de case de marcat existente, la costurile de instalare a acestor modificări de firmware în toate cele cca 700.000 de case de marcat din România, operațiune care se va realiza de către distribuitori cu ajutorul unui stic, prin deplasarea la locul de instalare al fiecărei case de marcat, la faptul că distribuitorii vor fi nevoiți să-și recupereze aceste costuri de la comercianți și la reversarea acestor efecte financiare spre buzunarul cumpărătorului final.

Apreciem că astfel de evaluări puteau fi realizate cu ușurință pe baza informațiilor deținute și a expertizei acumulate în decursul anilor de către MF și ANAF în procesul amplu de implementare a caselor de marcat electronice desfășurat în anii precedenți și menționate în mod transparent în notele de implementare la secțiunea dedicată impactului asupra mediului economic și a cetățenilor.

Propunere

În opinia noastră, în contextul în care aceste soluții identificate de autoritățile fiscale implică o modificare de firmware și implicit o reautorizare și o generare de costuri enumerate mai sus, atunci puteau fi asumate și soluții tehnice mult mai eficiente în scop fiscal, respectiv preluarea tuturor informațiilor din bonul fiscal prin fișierele XML transmise zilnic de casele de marcat în sistemul informatic MF-ANAF, realizând-se practic implementarea conceptului de bon fiscal electronic, care ar fi putut asigura și premisele unor prelucrări eficiente de informații în scop fiscal, dar și a unor dezvoltări ulterioare în sensul emiterii bonurilor fiscale și în formă electronică, având în vedere condițiile de securitate conferite de casele de marcat fiscale cu jurnal electronic.

2. Referitor la definirea operatorilor economici în sensul OUG 28/1999

O altă propunere de completare a proiectului de HG se referă la definirea „operatorilor economici” în sensul art. 1 alin. (1) din OUG 28/1999, definire realizată prin actualul articol 1 alin. (1) din normele aprobate prin HG 479/2003, astfel:

- (1) În sensul art. 1 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 28/1999 privind obligația operatorilor economici de a utiliza aparate de marcat electronice fiscale, republicată, cu modificările și completările ulterioare, denumită în continuare ordonanță de urgență, **prin operatori economici se înțelege persoanele fizice și juridice, întreprinderile familiale, precum și orice alte entități, cu excepția instituțiilor publice, care încasează, pe teritoriul României, inclusiv în punctele de control pentru trecerea frontierei de stat, integral sau parțial, cu numerar sau prin utilizarea cardurilor de credit/debit sau a substitutelor de numerar, de la**

persoane fizice sau juridice, contravaloarea bunurilor livrate cu amănuntul, precum și a prestațiilor de servicii efectuate direct către populație.

În condițiile în care art. 1 alin. (1) din OUG 28/1999 stabilește practic categoriile de contribuabili care sunt obligați să se doteze și să utilizeze în activitatea lor case de marcat fiscale, pentru a asigura contorizarea și înregistrarea corectă în contabilitatea proprie a veniturilor încasate și astfel asigurarea fiscalizării acestor venituri, rezultă că de fapt această definiție a operatorilor economici din normele metodologice este hotărâtoare în stabilirea sferei contribuabililor obligați să utilizeze case de marcat.

Constatăm, de asemenea, că excepțiile de la această obligație sunt stabilite explicit prin art. 2 din OUG 28/1999 și implicit prin însăși definiția operatorilor economici din normele de aplicare în discuție, care conține și ea o excepție de la sfera extrem de generală și de largă vizată de textul normativ („**persoanele fizice și juridice, întreprinderile familiale, precum și orice alte entități**”), fiind exceptate din această definiție instituțiile publice.

Problema pe care dorim să o supunem atenției este aceea a contribuabililor persoane fizice care obțin venituri din închirierea în scop turistic a unui număr maxim de 5 camere și care potrivit Codului fiscal sunt impozitați pe baza normelor anuale de venit, fiind exceptați expres prin lege de la obligația de a conduce o contabilitate proprie a veniturilor și cheltuielilor realizate din acest tip de venituri din închiriere în scop turistic.

Principalele prevederi incidente se regăsesc la art. 83 și 85 din Codul fiscal, astfel:

Art. 83 alin. (4)

„Veniturile realizate din închirierea în scop turistic a unui număr de camere cuprins între unu și 5 camere inclusiv, în cursul unui an fiscal, se determină pe baza normei anuale de venit. În cazul depășirii numărului de 5 camere de închiriat în cursul aceluiași an fiscal, determinarea venitului se efectuează pe baza normei anuale de venit pentru întregul an fiscal”

Art. 85

.....

(2) **„Nivelul normelor anuale de venit, pe categorii de localități, în funcție de amplasamentul locuinței, se stabilește prin ordin al ministrului economiei, energiei și mediului de afaceri - turism. Ministerul Economiei, Energiei și Mediului de Afaceri - Turism transmite anual Agenției Naționale de Administrare Fiscală nivelul normelor anuale de venit, în cursul trimestrului IV, dar nu mai târziu de data de 30 noiembrie a anului anterior celui în care urmează a se aplica.**

.....

(4⁶) Direcțiile generale regionale ale finanțelor publice, respectiv a municipiului București publică normele anuale de venit corespunzătoare unei camere de închiriat, transmise anual de Ministerul Economiei, Energiei și Mediului de Afaceri - Turism în conformitate cu prevederile alin. (4¹), în cursul trimestrului IV al anului anterior celui în care urmează a se aplica.

(4⁷) Contribuabilii au obligația, pentru fiecare an fiscal, să completeze și să păstreze fișa capacității de cazare, astfel încât să permită identificarea și controlul, de către organul fiscal competent, a informațiilor utilizate la completarea declarației unice privind impozitul pe venit și contribuțiile sociale datorate de persoane fizice.

(4⁸) Modelul, conținutul, precum și modalitatea de gestionare a formularului tipizat "Fișa capacității de cazare" se aprobă prin ordin al președintelui A.N.A.F.

.....

(9) Contribuabilii care obțin venituri determinate pe baza normei anuale de venit nu au obligații de completare a Registrului de evidență fiscală și de conducere a evidenței contabile."

Facem precizarea că acest sistem de impozitare a veniturilor obținute de persoanele fizice care locuiesc în principal în zonele turistice ale țării și care au în proprietate un număr redus de camere pe care le pot închiria turiștilor în perioadele de sezon, a fost legiferat în scopul simplificării declarării și taxării acestor venituri, luând în considerare nivelul de cunoștințe fiscale ale segmentului de contribuabili vizat și pentru a încuraja prin simplitatea mecanismului declararea acestei activități.

Cu toate că reglementarea din Codul fiscal a impus o simplă declarare a derulării activității de închiriere și de completare a formularului fișă de cazare pus la dispoziție de administrația fiscală, din perspectiva prevederilor referitoare la utilizarea caselor de marcat fiscale, această măsură de simplificare implementată de Codul fiscal a fost total compromisă, întrucât aceste reglementări nu au fost completate concomitent și cu o exceptare expresă a acestui segment de contribuabili de la obligația de a utiliza case de marcat fiscale.

Astfel, cu toate că aceste persoane fizice, care închiriază maximum 5 camere în propriile locuințe, nu trebuie să conducă o evidență a veniturilor încasate și nu sunt impozitate în funcție de valoarea acestor venituri efectiv obținute, ci în funcție de numărul de camere închiriate, plățind o sumă fixă pe cameră stabilită de autoritatea fiscală prin norma anuală de venit, sunt obligate de OUG 28/1999 și de normele sale de aplicare actuale să utilizeze case de marcat fiscale pentru această activitate, fiind astfel expuse la riscul de a fi sancționate contravențional pentru nedotarea și/sau neutilizarea caselor de marcat.

Precizăm că în actualele condiții legale (OUG 28/1999 și HG 479/2003 privind normele de aplicare), problema prezentată mai sus nu poate fi soluționată prin opinii de interpretare a acestor prevederi, tocmai din cauza generalității definiției operatorilor economici, din normele de aplicare, așa cum aceasta a fost citate mai sus.

Pentru eliminarea aceste necorelări între prevederile Codului fiscal și cele referitoare la casele de marcat, vă propunem completarea proiectului de HG cu o modificare a art. 1 alin. (1) din norme, în sensul exceptării și a persoanelor fizice care obțin venituri din închirierea în scop turistic a unui număr de până la 5 camere, astfel:

În sensul art. 1 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 28/1999 privind obligația operatorilor economici de a utiliza aparate de marcat electronice fiscale, republicată, cu modificările și completările ulterioare, denumită în continuare ordonanță de urgență, **prin operatori economici se înțelege persoanele fizice și juridice, întreprinderile familiale, precum și orice alte entități**, cu excepția instituțiilor publice, **precum și a contribuabililor persoane fizice pentru veniturile realizate în condițiile art. 83 alin. (4) din Codul fiscal**, care încasează, pe teritoriul României, inclusiv în punctele de control pentru trecerea frontierei de stat, integral sau parțial, cu numerar sau prin utilizarea cardurilor de credit/debit sau a substitutelor de numerar, de la persoane fizice sau juridice, contravaloarea bunurilor livrate cu amănuntul, precum și a prestărilor de servicii efectuate direct către populație.

Vă mulțumim pentru buna colaborare și ne manifestăm disponibilitatea permanentă pentru dialog, în scopul identificării celor mai bune soluții de creștere a conformării fiscale în România.

Cu stimă,

Dan Manolescu

Președinte CCF